

**Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Műszaki Könyvtáros Szekció**

A műszaki, természettudományi és orvosi könyvtárosok szervezete

Adószám: 18054509-1-42 OTP 11708001-20102568

Levelezési cím: 1149 Budapest Pillangó park 16/d V.29. Telefon: 364 1059

Elnök: Nagy Zoltán tel: 224-3800, e-mail: znagy@oszk.hu

MKSZ HÍRADÓ 2014/2. április

BESZÁMOLÓK

Beszámoló az MKE MKSZ szakmai napjáról a BME OMIKK-ban

Az MKE MKSZ februárban, anyaintézményében, a BME OMIKK-ban tartotta idei első szakmai napját. A szekció rendezvényére igen nagy volt az érdeklődés, a résztvevők megtöltötték a patinás egykori folyóirat olvasóteremet. A megjelenteket Nagy Zoltán elnök köszöntötte, és felkérte Liszkay Bélát, a könyvtár főigazgatóját, aki korábban az MKSZ vezetőségi tagja és alelnöke volt, előadása megtartására, melynek címe: „A műszaki könyvtárak szerepe, jövőbeli fejlődési lehetőségei és új útjai” volt.

Főigazgató úr előadásában, melyet PowerPoint diákkal illusztrált, elsősorban azokról a változásokról, fejlesztésekről beszélt, amelyek az elmúlt időszakban voltak, illetve várhatóak a könyvtárban.

A szolgáltatások terén újdonság az e-kérőlapok bevezetése, mely rövid idő alatt igen népszerűvé vált a felhasználók körében. A könyvtárban használt Aleph programból így már közvetlenül lehet a kéréseket a könyvtárosokhoz eljuttatni. Ma már igen fontos a nagy könyvtárak, különösen egy egyetemi könyvtár életében a külföldi hallgatók megszólítása is. Számukra egy kattintással elérhető a könyvtár internetoldalának angol nyelvű változata.

A legnagyobb sikert, elismerést a könyvtár tevékenységében talán az egyetem honlapjának szerkesztése jelentette az elmúlt időszakban. Dr. Aszódi Attila rektorhelyettes kezdeményezésére a BME.hu honlap tartalomszolgáltatása megújult és a könyvtár kezelésébe került. Ez nem kis feladatot jelentett a munkatársaknak, de olyan jól sikerült az új arculat kialakítása, hogy 2013-ban elnyerték vele az igen megtisztelő legjobb felsőoktatási honlap címet. A múlt év folyamán 250 új cikk került fel a honlapra és a látogatottsága is folyamatosan nő, tudtuk meg főigazgató úrtól.

Akárcsak az egyetem honlapjának a szerkesztése, a Kutatók Éjszakája rendezvénysorozat műegyetemi eseményeinek a szervezése sem szorosan vett könyvtári feladat, de szívesen

vállalták fel a BME OMIKK munkatársai ennek teendőit. Az egészségügyi személyzetről való gondoskodás, az előadásokhoz szükséges termék biztosítása, a programok anyagi vonzatának fedezésére pályázatok írása csak néhány az ehhez kapcsolódó munkák közül.

A műegyetemi és külföldi oktatók egyik igen jelentős publikációs csatornája, a Periodica Politechnica sorozat folyóiratai, melyek nyomtatott és open access elektronikus változatban is megjelennek. A technikai szerkesztéssel, a megjelenéssel, az elektronikus szerkesztőségi rendszer üzemeltetésével kapcsolatos teendők a könyvtár feladatai közé tartoznak. A szaklapok jelentőségét mutatja, hogy kettő rendelkezik közülük impakt faktorral és a Scopus is referálja.

A BME OMIKK gondozásában jelenik meg a könyvtáros szakma egyik legrangosabb folyóirata, a 61. évfolyamába lépett TMT, vagyis a Tudományos és Műszaki Tájékoztatás. A kiadvány megjelenésének finansziális problémáiról és a kiadás jövőbeli – várhatóan a jövő évtől – online megjelenéséről, részletesebben Berke Barnabásné, Zsuzsától, a folyóirat olvasószerkesztőjétől hallottunk. Jelenleg a folyóirat nem kap semmilyen támogatást a központi költségvetésből, a szerkesztők és a cikkírók önkéntes munkával járulnak hozzá a lap fenntartásához. Az analóg (nyomtatott) megjelenést ebben az évben még az előfizetési díjból finanszírozzák. Berke Barnabásné ezúton is kérte a tagságot, hogy minél többen támogassák cikkeikkel, recenziókkal a lap megjelenését.

A múlt év folyamán új helyre, közelebb az anyaintézményhez, a K épületbe költözött a BME Levéltára, melyet még a 70-es évek elején dr. Szögi László, a könyvtár akkori munkatársa alapított. Egy másik tavalyi, a könyvtárat építészeti szempontból érintő beruházás a főépület fűtésének részbeni korszerűsítése volt. Az átalakítás a nagyolvasót, az előteret és a földszinti folyosót érintette, amely helyeken korszerű geotermikus energiával váltották ki a korábbi fűtésrendszert.

A padlófűtést és a meleglevegő-ellátást az épület mellett elhelyezett 16 szonda biztosítja. A beruházás pályázati pénzből valósult meg.

Liszkey Bála főigazgató úr beszélt a könyvtár jövőbeli terveiről is. Ezek között szerepelt a cédulakatalógus teljes kiváltása, melyben az első lépés a katalóguscédulák digitalizálása lenne, majd ezt követően egy nagymértékben automatizált feldolgozási módszerrel az eddig még feldolgozatlan 35% konverziója következne. 2014-ben szeretnék egy új, korszerű, a MIT-en is alkalmazott DSpace szoftverrel egy egyetemi repozitórium szolgáltatást elindítani. Ennek előkészítése a háttérben már javában zajlik, a neve MDA Műegyetemi Digitális Archívum lesz. Célul tűzték ki a könyvtárközi kölcsönzés rendszerének korszerűsítését. Az új rendszer teljeskörűen elektronikusan kezelni a kéréseket. Szeretnék a külföldi hallgatókat jobban bevonni a könyvtár használatába. Terveik között szerepel az olvasói terek átalakítása, a változó igényekhez való igazítása. Az egyetem tervezi egy múzeum létrehozását, mely szervezetileg majd szintén a könyvtárhoz tartozna.

Várhatóan 2014 első felében valósul meg a BME Publikációs Adattárának migrációja az MTMT-be. A betöltést követően az oktatók, kutatók tudományos munkásságának nyilvántartása az MTMT keretein belül fog megvalósulni.

Liszkey Béla nem csak a könyvtár újdonságairól beszélt, hanem nagyon őszintén beszélt a működtetés nehézségeiről, valamint a könyvtárosok élet- és munkakörülményeinek változásáról is. A finansziális nehézségek és a hálózat világa nagy kihívást jelent a könyvtárak számára, de ha az intézmények megtalálják az új feladatokat a megváltozott körülmények között és ezt kiegészítik a könyvtárosok korszerű szakmai tudásával, hosszú távon is jó esélyük van a sikeres működésre a diákokkal, kutatókkal, és az olvasók különböző csoportjaival.

Főigazgató úr előadása közben és végén is lehetőség volt kérdések feltevésére, így közvetlen jó hangulatú párbeszéd alakult ki a hallgatóság és az előadó között.

A program második részében dr. Horváth Attila Levente könyvtáros, történész vezette körbe a látogatókat a könyvtár régi és új terein, aki nagyon élvezetesen mutatta meg a hallgatóságnak az épületet. A régi könyvtárépületet Petz Samu tervezte, melyet 1909-ben Wartha Vince rektor adott át a közönségnek. Érdekes történet, hogy eredetileg az Országházba tervezett hatalmas, 6 méteres szobor, amely Sissit és Ferenc Józsefet ábrázolja, végül a BME könyvtárának előterében állt. A háború alatt lebombázták és mivel csak Sissi alakja maradt épségben, ezért már újra nem állították fel. Tekintve, hogy beltéri szobornak készült, jelenleg az Epreskertben látható egy fedett részen.

Az olvasóterem Magyarországon az egyetlen nem szakrális céllal készült szabályos hálóboltozatú építmény. Egy óriási üres, boltíves falfelület látható benne, ahol régen a falat egy monumentális falfestmény díszítette, melynek alkotója Rakssányi Dezső, a Benczúr-iskola tanítványa volt. Sajnos a szekő a II. világháborúban egy légitámadás során annyira tönkre ment, hogy már nem volt helyreállítható.

Az olvasóterem alatt található raktárban lenyűgöző rendben sorakoznak a könyvek. Itt régebben tömörraktár volt, de most szabadpolcos olvasói tér lett belőle, ahol a kurrens műszaki szakkönyvállomány kapott helyet. Érdekes áttekintést kaptunk az állomány alakulásáról. Eötvös József kultuszminiszter 5 db könyvadományával indult 1848-ban az intézmény, 1917-re 117.000 dokumentumra nőtt az állomány, 2008-ra pedig már 2 millió kötettel büszkélkedhetett az egyetem könyvtára.

A hely sajátosságát mutatja, hogy időnként még az árvízzel is meg kell küzdeniük. Alkalmunk nyílt megtekinteni a csodálatos régi könyvek gyűjteményét is. Úgy tervezik, hogy a gyönyörű metszetekkel ellátott könyveket majd a leendő Múzeumban fogják kiállítani.

Feljebb mentünk az úgynevezett legyező raktárba, amely ergonómiai szempontból is különleges létesítmény. A legfelső polcokat is el lehet érni létra segítségével. A padlózat tűzálló üveg, az üveglablakokon az állítható polcok közé is sok fény érkezik. Olyan az épület, mintha egy kápolnában járnánk, emiatt sokan úgy gondolják, hogy itt valaha az is működött. Ez azonban csak szóbeszéd, Petz Samu egyszerűen ilyen szép könyvtárat tervezett.

Kár, hogy a Levéltár megtekintése már nem fért bele az időnkbe.

A beszámolóban csak egy-egy érdekességet tudtunk kiemelni abból a sok információból, amit nagy tudású és igen jó előadói képességgel bíró kísérőnk, Horváth Attila mondott nekünk. Csak ajánlani tudjuk a tagtársaknak, hogy a Múzeumok Éjszakáján látogassanak el a BME OMIKK-ba, mert szakmabeliként is sok meglepetésben lehet részükhöz.

Egy információban és élményekben rendkívül gazdag délutánt töltöttünk a BME-OMIKK-ban, amelyért összes tagtársunk nevében is köszönetünket fejezzük ki a könyvtár főigazgatójának és munkatársainak.

A beszámólót írták: Dettai Eleonóra és Wittinghoff Judit

Beszámoló a FILMGYÁRI CAPRICCIO c. kiállítás megtekintéséről

Az MKSZ kulturális programjainak keretében 2014. március 27-én a FILMGYÁRI CAPRICCIO II. c. standfotó kiállítást tekintettük meg az Országos Széchényi Könyvtárban a neves fotóművésznő, B. Müller Magda vezetésével, aki egyben a rendezője is volt ennek az izgalmas fotótárlatnak.

A kiállítás képanyaga a felbecsülhetetlen értékekkel rendelkező MAFILM fénykép tárából került bemutatásra. 2013-ban már láthattunk egy nagyon érdekes összeállítást a gyűjteményből a Filmgyári Capriccio I. kiállítás keretében, szintén az OSZK-ban. Az idei kiállítás az 1940-es évek végétől egészen a 2010-es évekig ölelte fel a nemzetközileg is elismert és nagy sikert arató magyar filmalkotások színe javát a forgatásokon készült fényképeken keresztül, olyan művek standfotóit bemutatva, mint például a Körhinta című Cannes-ban is nagydíjat nyert film, vagy a Makk Károly rendezte Szerelem című film képei csak kettőt kiragadva a több évtized sok-sok jeles alkotása közül.

A legnevesebb alkotók, mint például Fábri Zoltán, Sára Sándor, Huszárik Zoltán, Jancsó Miklós, Makk Károly, Szabó István filmjeinek nagyméretű képei között volt lehetőségünk bolyongani B. Müller Magdával, aki magával ragadó stílusban mesélt nekünk a filmek forgatása, illetve a képek készítése közben történetekről, kalandos esetekről a különböző csodálatos szépségű színésznőkkel és jeles színészekkel.

Különösen érdekessé tette a kiállítást, hogy B. Müller Magda egy-egy kiragadott téma köré csoportosította a tablókra a képeket. A legjelesebb színészek - Törőcsik Mari, Ruttkai Éva, Psota Irén, Dayka Margit, Udvaros Dorottya, Honthy Hanna, Várady Hédi, Bánsági Ildikó, Hernádi Judit, Feleki Kamill, Darvas Iván, Soós Imre, Garas Dezső, Latinovits Zoltán, Major Tamás, Bárdi György, Kaszás Attila és még sorolhatnánk - arc és egész alakos fotóit olyan témákon keresztül mutatta be, mint a tánc, a szerelem, a fürdés, az evés, a futás, a harc vagy éppen humoros jelentek.

Csoportunk tagjai észre sem vették, hogy már két óra is eltelt mire a tablók sokaságának a végére értünk. A gazdag élményt nyújtó kiállítás megtekintését követően egy nagyon kellemes, kötetlen beszélgetésre került sor B. Müller Magda részvételével, méltó zárásaként a tartalmas délutáni programnak.

HÍREK

Az MKE Műszaki Könyvtáros Szekciójának vezetősége szeretettel meghívja a tagtársakat, családtagjaikat és minden kedves érdeklődőt a

XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál

Könyvtáros Klubjában tartandó könyvbemutatójára.

Téma: Tradícióink értékeitől az úrorvoslásig

Moderátor: Nagy Zoltán MKSZ elnök

Helyszín: MKE Könyvtáros Klub Millenáris B épület (volt Jövő Háza) galéria (G3)

Időpont: 2014. április 25. (péntek), 17:00 – 18:30 óra

Könyvbemutatók:

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem történeti Campusa

- Szerk. és előadó: dr. Armuth Miklós egyetemi docens (BME)

A magyar repülő- és űrorvostan története

- Szerk. és előadók: dr. Remes Péter és dr. Grósz Andor egyetemi tanárok (NKE)

Egy patrícius a titkok kapujában. A Herczeg Ferenc jubileumi konferencia (Versec) tanulmánykötete

- Szerk. és előadó: Mák Ferenc (VMMI)

A kötetek ezúttal is megvehetők lesznek a helyszínen.

Felhívjuk a tagtársaink figyelmét, hogy idén is lesznek ingyenes belépők a Könyvkiállításra, melyeket április 15-től az OSZK-ban, az MKE Titkárságán vagy a rendezvény idején, a Millenárison lehet átvenni. Ugyanakkor mindenki, akinek érvényes MKE tagsági igazolványa van, a kártya felmutatásával ingyenesen látogathatja a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál eseményeit.

Elkészült az MKSZ 2013. évi mérleg-beszámolója. Feszített gazdálkodással, de nem kis nehézségek mellett, a bevételeink még biztosították a munkaprogramunk megvalósításához szükséges pénzügyi eszközöket.

Az MKSZ 2013. évi gazdálkodásának főbb adatai (2013. december 31-i adatok szerint):

Nyitó pénzügyi eszközök:

Folyószámla (2013. 01.01.)	54. 269,-
Bevételek:	1 002. 305,-
Összesen:	1 056. 574,-
Kiadások:	1.090. 544,-
Pénztár egyenlege:	9. 839,-
Bankszámla egyenlege:	- 1. 681,-
Bankban lekötés:	201. 823,-
Maradvány:	200. 142,-

Kedves Kollégák!

Szeretnénk a szekció tagságának elérhetőségét napra készen tartani, valamint az adatokat e-mail címmel is kiegészíteni, ahol lehet. Ezért kérnénk szépen mindenkit, hogy akinek az adataiban (név, munkahely, munkahely címe, telefonszám(ok), e-mail cím) változás történt, legyen szíves jelezni az alábbi kollégák valamelyikénél:

Fenyves Mártának telefonon: 364-1059 vagy,

Wittinghoff Juditnak e-mailben: j.wittinghoff@richter.hu

Előre is köszönjük a segítségüket!

Wittinghoff Judit
MKE MKSz titkár

MKE Vándorgyűlés előzetes

Az MKE a 46. Vándorgyűlését Sopronban tartja 2014. július 16-19. között, házigazdája a Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtára és Levéltára lesz. A rendezvény témája ezúttal: **Intelligens szolgáltatások – a szolgáltatások intelligenciája.**

A Műszaki Szekció ezúttal is önálló szakmai programmal készül a rendezvényre, melynek részleteiről, valamint a Vándorgyűlésre való jelentkezés módjáról a következő MKSZ Híradóban és a MUSZKON levelezőlistán fogunk hírt adni.

FELHÍVÁS

Az MKE MKSZ 1 napos tanulmányi kirándulást szervez 2014. június 12- én Kaposvárra és környékére

A Műszaki Könyvtáros Szekció szokásos évente megszervezésre kerülő szakmai tanulmányi útjának keretében idén Kaposvárra látogatunk, ahol az Egyetemi Könyvtár és a Megyei Könyvtár értékeinek megtekintése mellett a város nevezetességeit is szeretnénk felfedezni. A szakmai programok mellett a város más jellegű kulturális kincseit is alkalmunk lesz megtekinteni. Ellátogatunk a Rippl-Rónai Múzeumba és a híres magyar festőművész Emlékházába, továbbá lehetőségünk lesz megismerni a Steiner öntöttvas gyűjtemény páratlan értékű muzeális darabjait is. Ezt követően sétát teszünk a város rendkívül hangulatos, szépen felújított központjában.

Szokásunkhoz híven ezt az utazásunkat is a helybéli könyvtáros kollégák fogják értékes helyi ismereteikkel és vezetésükkel még inkább élvezetessé tenni számunkra.

A gazdag kulturális program mellett pihenésképpen lehetőség lesz egy közös ebéd elfogyasztására is egy kaposvári étteremben.

A kirándulás további tudnivalóiról a jelentkezők részletes tájékoztatást kapnak.

Az utazásra a már évek óta ismert Romcar Utazási Iroda panorámás, 45-50 férőhelyes autóbuszainak egyikével kerül sor.

Indulás: Budapestről a Corvin áruház parkolójából 2014. június 12-én, reggel 6.30- kor.

Érkezés: Budapestre a Corvin áruház parkolójába este 22 óra körül.

Résztvételi díj: a résztvevők számától függően 5.500 – 6.000 Ft, amelyet tekintettel a magas átutalási költségekre lehetőleg készpénzben kérünk szépen befizetni.

Jelentkezés: 2014. május 10-ig, befizetés a hó végéig. A jelentkezést és a befizetést a következő kollégáknál lehet intézni: előzetesen egyeztetve Fenyves Mártánál telefonon: 364-1059 vagy levélben: 1049 Budapest, Pillangó park 16/D., Fazekas Jutkánál e-mailben: fazekas.jutka@gmail.com vagy telefonon: +36-30-460-9380, Ecsedi Viktóriánál: vecsedi@hotmail.com.

Minden kedves érdeklődő tagtársunk, családtagjaik és ismerőseink jelentkezését szeretettel várjuk!

Az MKE-MKSZ vezetősége nevében:

Nagy Zoltán
elnök
znagy@oszk.hu